

холого-педагогічної підготовки студентів, то, зокрема, можна констатувати, що найбільш сприятливими для творчої навчальної діяльності студентів є застосування таких методів, як дискусія, аналіз ситуацій, мозковий штурм, дидактична гра. А під час роботи в аудиторії творчі завдання найбільш ефективно реалізуються у роботі малих груп, що дає можливість кожному окремому студенту спостерігати та обмінюватися досвідом творчої діяльності з одногрупниками.

У дидактиці завдання, що ініціюють творчу діяльність, називають продуктивними. Хоча навчальний процес у своїй більшості є насиченим завданнями репродуктивними, спрямованими на засвоєння та відтворення знань, умінь, навичок, слід враховувати, що як творчість неможлива без рутини, так і в найбільш рутинній роботі є місце для елементів творчості.

О. В. Корчевна, канд. психол. наук, доц.,
кафедра управління персоналом та економіки праці

ФОРМУВАННЯ КАР'ЄРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

В умовах конкуренції на ринку праці випускник вищої школи потребує не лише високого кваліфікаційного рівня. Ринкові умови діяльності підприємств та організацій, з одного боку, і збільшення кількості ВНЗ, які готують фахівців, з іншого, ставлять випускників відповідної професійної спеціалізації в жорсткі умови конкуренції на ринку праці. Досягти успіху вони можуть лише за умов набуття не тільки спеціальних знань та навичок у конкретній професійній області, але і певні особистісні якості, знання своїх слібких та сильних сторін, розуміння вимог роботодавців, орієнтація в законах ринка праці. Перелічені складові успіху визначають *професійну компетентність (ПК)* майбутніх спеціалістів, що розуміється як інтегративна характеристика якостей людини, що дозволяє їй ефективно вирішувати професійні завдання у відповідності із посадою, яку вона обіймає або планує обіймати.

Важливою складовою професійної компетентності деякі дослідники називають *кар'єрну компетентність* — комплексний психологічний показник професійної компетентності, який об'єднує в собі ключові особистісні поведінкові характеристики людини (компетенції), що є необхідними для ефективного виконання тієї чи іншої діяльності та побудови кар'єрного шляху. Іншими словами, це не сфера людської обізнаності, а необхідний набір якостей для взаємодії в організаційному контексті. Так, для менеджерів з персоналу, ключовими якостями, що забезпечують успішність у працевлаштуванні, виокремлюють: системність, гнучкість та динамічність мислення, уміння управляти людьми, презентацийні навички та вміння проводити переговори, стресостійкість, висока мотивація досягнення, готовність до навчання.

Для того, щоб успішно планувати свою професійну кар'єру молодому спеціалісту необхідно по-перше, отримати детальну інформацію про ступінь розвиненості його основних особистісних професійно-важливих якостей, або компетенцій, по-друге, набути необхідний досвід з подальшого розвитку цих компетенцій. Вважаємо, що зазначені два напрями роботи по формуванню складових кар'єрної компетентності випускника ВНЗ, мають відбуватися в рамках центрів кар'єри або центрів сприяння працевлаштуванню студентів ВНЗ, які сучасною мовою можна назвати своєрідними профорієнтаційними Асесмент-центрами.

Щодо реалізації першого напрямку необхідним вважаємо проведення профорієнтаційної психодіагностики за допомогою різноманітних тестових, проєктивних або інших методів. Стосовно реалізації другого напрямку головний акцент, на наш погляд, має бути зроблено на проведенні консультативно-тренінгової форми роботи зі студентами починаючи з перших курсів навчання у вищому навчальному закладі.

Саме з метою розвитку кар'єрної компетентності Центром зв'язків з роботодавцями та сприяння працевлаштуванню студентів «Перспектива», що діє в КНЕУ, було впроваджено для студентів 4—5 курсу тренінг-курс «Твоя кар'єра». Його цілі — прискорити процеси соціально-психологічної адаптації випускників до практичної діяльності в організації, ознайомити із вимогами роботодавців, з умовами конкуренції на ринку праці, допомогти оволодіти необхідними знаннями та навичками (підготовка резюме, проходження інтерв'ю, ділова комунікація), а також прояснити та сформулювати цілі стосовно професійної самореалізації.